

Tarkastuslautakunta

Aika 26.11.2024 14:00 -

Paikka Hyvän olon keskus Pirtti, Pääty

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
2	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
3	Tarkastusmuistiot	5
4	Väliraportti tilikauden 2024 tarkastuksesta	6
5	Sidonnaisuusilmoitukset 2024	7
6	Vastaus arviointikertomukseen vuodelta 2023	8
7	Seuraava kokous	17
8	Muut mahdolliset kiireellisenä käsiteltävät asiat	18

MERK
puheenjohtaja

JUHA HEIKKILÄ
Juha Heikkilä

sihteeri

Mirva Kirveskari

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Heikkilä Juha	Puheenjohtaja
	Vengasaho Jouni	Varapuheenjohtaja
	Kellolampi Juho	Jäsen
	Kuukasjärvi Tuula	Jäsen
	Paavola Urpo	Jäsen
	Virtanen Katri	Jäsen
	Kirveskari Mirva	Sihteeri

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	3
----------------------	-------------	----	---

Tarkastuslautakunta	26.11.2024
---------------------	------------

Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

TARKAS 26.11.2024

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	4
----------------------	-------------	----	---

Tarkastuslautakunta	26.11.2024
---------------------	------------

Pöytäkirjantarkastajien valinta

TARKAS 26.11.2024

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta valitsee kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	5
----------------------	-------------	----	---

Tarkastuslautakunta		26.11.2024
---------------------	--	------------

Tarkastusmuistiot

TARKAS 26.11.2024

Lautakunnan jäsenet esittelevät tarkastusmuistionsa.

Puheenjohtajan esitys

Lautakunta merkitsee muistiot tietoonsa saatetuksi.

Päätös

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	6
----------------------	-------------	----	---

Tarkastuslautakunta		26.11.2024
---------------------	--	------------

4

Väliraportti tilikauden 2024 tarkastuksesta

TARKAS 26.11.2024

3589/00.03.00/2024

Tilintarkastaja Katri Hokkanen esittelee vuoden 2024 tilikauden aikaisen väliraportin tilintarkastuksesta lautakunnalle. Raportti esityslistan oheisaineistona.

Puheenjohtajan esitys Raportti merkitään tietoon saatetuksi

Päätös

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	7
----------------------	-------------	----	---

Tarkastuslautakunta	26.11.2024
---------------------	------------

5

Sidonnaisuusilmoitukset 2024

TARKAS 26.11.2024

3594/00.01.02/2024

Valmistelija

vs. resurssipäällikkö Tiina Turves p. 040 5322185

Kuntalain (410/2015) 84 §:n mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava sidonnaisuuksistaan tarkastuslautakunnalle, joka saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Ilmoitukset julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

Pudasjärven kaupungin tarkastuslautakunta päätti kokouksessaan 7.10.2017 § 71, että sidonnaisuusilmoitukset pyydetään esittelijöiltä, kaupunginhallituksen sekä viranomaislautakunnan jäseniltä ja varajäseniltä sekä toimielinten puheenjohtajistoilta. Lisäksi tarkastuslautakunta suosittaa muita luottamushenkilöitä tekemään sidonnaisuusilmoituksen.

Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtävänsä valittu. Henkilön on myös ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset. Ilmoitus tehdään myös siinä tapauksessa, että ilmoitettavaa ei ole.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Tarkastuslautakunnalle ilmoituksen 21.11.2024 mennessä on jättänyt 55 luottamushenkilöä ja viranhaltijaa.

Sidonnaisuusilmoitukset on luettavissa kaupungin verkkosivulla

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta:

- 1) tarkastaa annetut sidonnaisuusilmoitukset ja saattaa ne valtuuston tietoon.
- 2) tarkastaa pykälän heti kokouksessa

Päätös

Jakelu

valtuuston esityslistalle

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	8
----------------------	-------------	----	---

Kaupunginhallitus	§ 307	15.10.2024
Valtuusto	§ 44	18.11.2024
Tarkastuslautakunta		26.11.2024

6

Vastaus arviointikertomukseen vuodelta 2023

KH 15.10.2024 § 307

Valmistelija

Hallintojohtaja Henri Pätsi, p. 0401595715, opetus- ja sivistysjohtajan sijainen Outi Nivakoski, tekninen johtaja Janne Karhu, henkilöstöpäällikkö Heli Huhtamäki, ympäristöjohtaja Jarmo Kelloniemi

Valtuusto antoi vuoden 2023 tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä 10.06.2024 § 23 kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa suosittamat havainnot (vastaukset havaintoihin) lokakuun loppuun mennessä.

Arviointikertomus on oheismateriaalina.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus antaa arviointikertomuksessa vuodelta 2023 esitettyihin havaintoihin (arviointikertomuksesta poimitut havainnot lainausmerkeissä) tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle seuraavan vastauksen:

kaupungin talous: ”Joulukuussa 10.12.2020 valtuuston hyväksymä sopeutusohjelma tarkoitti 3 056 100 euron säästötavoitetta vuosille 2021-2023. Vuoden 2022 Tilinpäätös ja toimintakertomuksessa mainitaan 2,5 milj. € sopeutusvaikutus vuoteen 2023 mennessä. Vuoden 2022 loppuun mennessä 635 000 € jäi toteutumatta säästötavoitteesta. Vuoden 2023 aikana muutettiin talousarviota ja sopeuttamisohjelma toi muutoksia toimintaan jo vuodelle 2023. Tehdyt muutokset eivät kuitenkaan vakauttaneet kunnan taloutta. // Valtuusto on hyväksynyt talouden sopeuttamisohjelman 10.12.2020. Kokonaistavoite vuosille 2021-2023 oli 3, 1 milj. euroa. Talouden sopeutusohjelma ei toteutunut täysin. Kaupungin tulorahoitus ei ole riittävä suhteessa menoihin, minkä osoittaa useat talouden tunnusluvut. // Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen pohjalta tarkastuslautakunta edellyttää kaupunginhallitukselta sekä johtavilta virkamiehiltä edelleen tarkkuutta ja huolellisuutta erityisesti talousasioiden seurannassa ja kaikessa toiminnassa sekä ajantasaista raportointia valtuustolle.”

-> Talouden sopeuttamista on jatkettu v. 2024 toimeenpanemalla valtuuston v. 2023 päättämä hyvinvointi- ja sivistystoiminnan uusi palvelutuotantomalli, minkä seurauksena kaupungin henkilöstö on vähentynyt merkittävästi ja siten henkilöstökulut alentuneet syksystä 2024 alkaen.

Syksyllä 2024 tehdyn arvion mukaan kaupungin talouden epäsuhta on kuitenkin edelleen vähintään 1,5 M €, minkä lisäksi työllisyyspalveluiden valtioilta kunnille siirtymisestä v. 2025 alussa arvioidaan aiheuttavan kaupungille vähintään 0,5 M € nettolisämenot. Näin ollen taloutta on tarve

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	9
----------------------	-------------	----	---

Kaupunginhallitus	§ 307	15.10.2024
Valtuusto	§ 44	18.11.2024
Tarkastuslautakunta		26.11.2024

pystyä sopeuttamaan n. 2 M €:lla kiireellisesti.

Talouden sopeuttamista vuosina 2025-2027(8) valmistelee syksyn 2024 aikana poliittinen talouden sopeuttamisen ohjausryhmä tavoitteena valmistella riittävän vaikuttavat rakenteelliset talouden sopeuttamistoimenpiteet päätettäviksi joulukuun 2024 valtuuston kokoukseen.

työllisyydenhoito:

"Pudasjärven työttömyysaste vuoden 2023 lopussa oli 17,6 % (vuonna 2022 15,3 %)." // "Kaupungin osarahoittama työmarkkinatuki ("sakkomaksu") oli 504 245 €. Talousarviossa oli varauduttu 460 000 euroon. Työmarkkinatuen kuntaosuus on hieman noussut vuoden 2022 tasosta (445 805 €). Toimintakatteesta laskettuna työllispalveluihin menee 157 euroa/ asukas, yhteensä 1, 17 M€ (158 euroa/asukas, vuonna 2022) Toiminta käsittää kaupungin oman työllistämisen, JobBoost-mahdollisuuksien pohjoinenhanke, Kohota-hanke ja Fiat rate -työllisyyspalvelut. Hyvinvointialueuudistuksen vuoksi esimerkiksi kuntouttavaa työtoimintaa ei ole pystytty järjestämään aikaisemman mukaisesti. Tämä näkyy kasvavina työmarkkinatukikustannuksina kaupungille." // "Strategiset tavoitteet on valmisteltu, mutta työllistämistavoitteista on jääty selvästi. // Työttömyysaste on Pohjois-Pohjanmaan korkein. Korkeat työmarkkinatuen kuntaosuudet (sakkomaksut) rasittavat taloutta ja tämä tuo lisähaasteita Te-uudistuksen myötä vuoden 2025 alusta."

-> Kaupunginhallitus toteaa, että korkea työttömyysaste paitsi heikentää kuntalaisten hyvinvointia myös aiheuttaa kaupungille korkeita ja lakimuutoksista johtuvia suhteessa lisääntyviä kustannuksia, mikä vaikeuttaa kaupungin talouden sopeuttamista. V. 2025 alusta työllisyydenhoidon vastuu siirtyy valtiolta Oulun seudun työllisyyspalveluiden ja kaupungin itsensä vastuulle. Työttömyyden alentamisessa onnistuminen on ratkaisevan tärkeää. Riittävä resurssointi on edellytys uudistuksen onnistumiselle tunnistaen kuitenkin samalla se, että resurssointia on kyettävä myös verrattain nopeasti – 1-2 vuoden kuluttua – vähentämään, mikäli työttömyyden alentamisessa ei onnistuta.

avustusten määrärahaylitys: "Kaupungin maksamat kehittämistuet (noin 114 600 euroa) ylittivät budjetin noin 14 600 eurolla."

-> v. 2024 on tähdennetty sisäisesti, että maaseutuelinkeinojen kehittämistuki tulee myöntää yli määrärahavarausten. Jatkossa määrärahasidonnaisuus on peruteltua yksiselitteisesti todeta myös avustusta koskevissa ehdoissa.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	10
----------------------	-------------	----	----

Kaupunginhallitus	§ 307	15.10.2024
Valtuusto	§ 44	18.11.2024
Tarkastuslautakunta		26.11.2024

ympäristöterveydenhuolto (Oulunkaaren ympäristöpalvelut):
 ”Ympäristöterveydenhuollon valvonnan tehokkuus vaihtelee terveydensuojeluvalvonnan heikosta, elinkeinovalvonnan melko heikkoon, tupakka- ja nikotiinikorvaustuotteiden myynnin valvonnan melko hyvään ja talusvesivalvonnan hyvään tehokkuuteen.”

-> Tarkastuslautakunta tarkoittanee elinkeinovalvonnalla elintarvikevalvontaa. Kaupunginhallitus antaa vastauksen koskien elintarvikevalvontaa.

Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmallisten tarkastusten toteuma vuonna 2023 oli heikko, joka johtui alhaisesta tarkastustehokkuudesta ja siitä, että yksi ympäristöterveydenhuollon ympäristötarkastajan virka oli täyttämättä noin kolmen kuukauden ajan. Suunnitelmallisen terveydensuojeluvalvonnan ja elintarvikevalvonnan tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että suunnitellut resurssit toteutuvat ja tarkastustehokkuutta saadaan nostettua.

hyvinvointi- ja sivistystoiminnan määrärahaylitykset: ”Valtuuston hyväksymien talousarvio muutosten kokonaisvaikutus hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toimintakatteeseen oli noin -1,82 milj. euroa. Toimintakate ylittyi muutetusta talousarviosta huolimatta 495 540 €:lla. Ylitys alkuperäiseen talousarvioon nähden oli 2,3 milj. €.”

-> Hallintotoiminta on V. 2024 kiinnittänyt huomiota hyvinvointi- ja sivistystoiminnan budjetointivirheeseen, jossa talousarvioon on varattu koulunkäynninohjaajien henkilöstökustannuksiin (työsuhteisten kuukausipalkkoihin) todennäköiseen toteumaan nähden ilmeisen riittämätön määräraha. Tästä on seurannut se, ettei toteumalla ole edellytyksiä olla talousarvion mukainen ilman merkittäviä muutoksia toiminnassa.

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan talousarvioylitykset ovat johtuneet erityisesti ylityksistä henkilöstökuluissa. Uuden palvelutuotantomallin käyttöönoton myötä vuonna 2024 henkilöstömäärää toiminta-alueella on pystytty vähentämään. Myös tulevien sopeutustoimien suunnittelussa huomiota on syytä kiinnittää henkilöstökustannusten muodostumiseen.

museotoiminta: ” Museon kävijämäärä on pienentynyt. Rajoittaako aukioloajat kävijämääriä?”

-> Kotiseutumuseon aukioloajat olivat vuonna 2023 samat kuin aiempinakin vuosina. Kävijämäärät vaihtelevat vuosittain, ja vuonna 2022 määrää nosti erityisesti koululaisryhmien suuri määrä elokuussa.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	11
----------------------	-------------	----	----

Kaupunginhallitus	§ 307	15.10.2024
Valtuusto	§ 44	18.11.2024
Tarkastuslautakunta		26.11.2024

hyvinvointi- ja sivistystoiminnan strategiset tavoitteet: "Toiminta-alueen henkilövaihtuvuudet eri yksiköissä ovat vaikeuttaneet toimintaa. Samoin kaupungin taloudellisen tilanteen aiheuttamien säästötarpeiden valmistelu ja tiedonkeruu ovat vieneet resursseja esimerkiksi ennaltaehkäiseviltä toimilta ja hyvinvoinnin edistämiseltä (Hyte -kerroin). Strategisia tavoitteita ei ole saavutettu, vaan ne ovat työn alla."

-> Osa tavoitteista on asetettu useamman vuoden aikajänteellä, minkä vuoksi ne on merkitty työn alla olevaksi vuoden 2023 osalta. Tavoitteiden asettamista ja niiden toteutumisen arviointia on syytä tarkastella jatkossa siitä näkökulmasta, että linja olisi yhtenäinen koko toiminta-alueella sekä kaupunkiorganisaatiossa.

teknisen ja ympäristöiminnan hankintasopimusten toimeenpano: "Palvelusopimusten kilpailuttaminen ja päätöksentekokäsittely on ollut koko vuoden mittavin tehtävä. Päätösten toimeenpanon pitkittyminen loi luottamuspulaa ja epävarmuutta yrittäjien keskuudessa. Tukipalveluiden henkilöstöjärjestelyt ovat vaikuttaneet päivittäisasioiden sujuvuuteen ja käsittelyaikoihin."

-> Tarjouskilpailujen osoittama kustannustason nousu aiheutti epävarmuutta päätösesityksien valmistelussa ja pidensi niiden käsittelyyn kulunutta aikaa. Sopimuksien suuri määrä teki osapuolien henkilökohtaisesta kohtaamisesta ja tiedottamisesta haastavaa.

teknisen ja ympäristötoiminnan vähäiset resurssit: "Erytyisesti maankäytön henkilöresursseista on ollut puutetta, mikä on vaikuttanut toimintaan. // Varahenkilöjärjestelmässä erityisesti teknisessä toimessa on ollut haasteita ohuen organisaation takia."

-> Maankäytön ja kaavoituksen tehtävät ovat erityisasiantuntemusta vaativia virkatehtäviä, joille ei ole järjestettävissä sijaisia kaupunkiorganisaation sisältä. Kukin selvitettävä asiakastapaus vaatii perehtymistä ja ratkaisuvaihtoehtojen pohdintaa, mikä on usein aikaa vievää ja edellyttää päätöksentekokäsittelyä.

teknisen ja ympäristötoiminnan määrärahaylitykset: "Lisämääräraha oli 1,69 milj euroa, tästä huolimatta toimintakate ylitti muutetun talousarvion 318141 €:lla."

-> Uudet palvelusopimukset käynnistyivät lokakuussa 2023, joiden aikaisempaa korkeampi kustannustaso realisoitui loppuvuoden kuluessa. Joulukuun toimintakulut olivat huomattavasti ennakoitua suuremmat, mikä johti talousarvioon muutettujen toimintakulujen ylittymiseen 6%:lla.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	12
----------------------	-------------	----	----

Kaupunginhallitus	§ 307	15.10.2024
Valtuusto	§ 44	18.11.2024
Tarkastuslautakunta		26.11.2024

teknisen ja ympäristötoiminnan strategiset tavoitteet: ”Strategiset tavoitteet ovat työn alla eikä kaikkia osa-alueita ole päästy aloittamaan.”

-> Moni talousarviotavoitteista on asetettu pidempiaikaiseksi, kuin yksi toimintavuosi. Aloittamatta jääneitä tavoitteita on jouduttu lykkäämään tai jättämään toteuttamatta määrärahojen tai henkilöresurssin puutteesta johtuen.

konsernin talous: ”Konsernitilinpäätös on alijäämäinen 4,4 milj. euroa (ed. tilikausi -1 697 milj. euroa). Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat vuoden lopussa 127,5 milj. euroa (133,3 milj. euroa). Konsernin lainat ja vuokravastuut/asukas olivat 17 045 euroa (17 556 euroa). Riskienhallintaa on lisätty konsernijohtolle asetetuissa tavoitteissa. Korkojen osittainen suojaamattomuus on riski suuren lainakannan takia. Pudasjärven kaupunkikonsernin velat ja vuokravastuut asukasta kohden ovat valtakunnallisesti tarkastellen suuret. // Tarkastuslautakunta toteaa, että valtuuston hyväksymässä talousarviossa konsernille asetetut tavoitteet: velkaantumisesta tilinpäätöksessä 9 226/asukas (tavoite alle 6 500 €), omavaraisuusasteesta 36,2 % (tavoite yli 45 %), vuosikate poistoista 20,9 % (tavoite yli 100 %) ja suhteellisesta velkaantuneisuudesta 172 % (tavoite alle 65 %) eivät ole toteutuneet. Tarkastuslautakunta huomauttaa, että tarkasteltaessa konsernin tulosta, tulos on heikko. Valtakunnallisesti tarkasteltua kaupunkikonsernin velat ja vuokravastuut asukasta kohden ovat erittäin suuret. Osalla konserniyhtiöistä lainakannan suojaamattomuuksia lisää korkokustannuksia tulevina vuosina merkittävästi. Osalla yhtiöistä alhainen omavaraisuusaste voi johtaa rahoituksen saannin vaikeutumiseen. Mahdollisuudet mittaviin investointeihin ovat rajalliset sekä kaupungilla että konserniyhtiöllä.”

-> V. 2024 talousarvioon sisältyy aiempaa konkreettisemmat konserniyhtiöiden taloutta koskevat tavoitteet. Kaupunginhallituksen varovaista suhtautumista konsernin lainakannan kasvattamiseen osoittaa ainakin kaupunginhallituksen päätös KH 13.08.2024 § 241, jolla konserniyhtiölle ei annettu konserniohjeen mukaista ennakkolupaa.

konserniyhtiöiden hallitusten kokoonpano: ”Yhtiön hallituksen jäsenen tehtävänä on edustaa yhtiön etua. Yhtiön hallitukseen tulisi valita vain yksi kaupunginhallituksen jäsen mahdollisten eturistiriitojen takia. Yhtiön hallituksen jäseniä valittaessa tulee huomioida asiantuntijuus yhtiön asioita kohtaan. Esimerkkinä mainittakoon isojen kaupunkien ja hyvinvointialueella käytävät keskustelut ja ratkaisut.”

-> Kaupunginhallitus huomio suosituksen enintään yhden kaupunginhallituksen jäsenen nimeämisestä konserniyhtiöiden hallitukseen ja asiantuntijuuden korostamisesta 1.6.2025 alkavalla valtuustokaudella kaupungin edustajia nimetessään.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	13
----------------------	-------------	----	----

Kaupunginhallitus	§ 307	15.10.2024
Valtuusto	§ 44	18.11.2024
Tarkastuslautakunta		26.11.2024

sisäinen valvonta: ”Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu ohjeistukseen ja läpi organisaation toteutuvaan systemaattiseen riskien hallintaan, jolloin katetaan olennaisimmat toimintaan ja talouteen liittyvät erilaiset riskit. Sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointeja suoritetaan, mutta ne eivät ole vielä systemaattisia ja vaativat kehittämistä. Sisäisen valvonnan ohjetta ja toimintatapoja koskeva päivitys on tehty 9.5.2023 ja se on tullut voimaan 1.6.2023.”

-> Sisäisen valvonnan ohjeen uudistaminen v. 2023 on ollut konkreettinen toimenpide sisäisen valvonnan parantamiseksi. Vuoden 2024 talousarvioon myös kaupungin tilivelvolliset määritettiin uudelleen ja tilivelvollisuuden merkitystä korostettiin. Kokonaisuutena kaupunginhallitus arvioi sisäisen valvonnan kehittyneen viime aikoina.

henkilöstöraportin puuttuminen: ”Tarkastuslautakunnalla ei ole ollut käytössään varsinaista henkilöstöraporttia. // Henkilökunnan opintovapaista ei ole saatavilla tietoja. // ”esimerkiksi lomapalkkavelka ei ilmene tilinpäätösasiakirjasta”

-> Resurssipulan vuoksi, tilinpäätöksen yhteydessä, ei ole voitu valmistella ja toimittaa henkilöstöraporttia tilinpäätöksen liiteasiakirjana. Tilinpäätöksessä on kuitenkin osittain kuvattuna tavanomaisia henkilöstöä kuvaavia tunnuslukuja.

työhyvinvointi: ”Tarkastuslautakunta kehottaa edelleen kiinnittämään erityistä huomiota työhyvinvoinnin edistämiseen, työnteekijöiden jaksamisen tukemiseen ja hyvään henkilöstöjohtamiseen. Työn kuormittavuus ja kiire edellyttävät lomien ja vapaan pitämistä ajallaan. Johtavien viranhaltijoiden vastuulla on niistä huolehtiminen. Liukuvan työajan avulla estetään ylityötuntien liiallinen kertyminen.”

-> Henkilöstöpoliittiset linjaukset on valtuuston hyväksymässä kuntastrategiassa. Kaupungilla on käytössä Aktiivisen välittämisen, Pidetään huolta – Välitetään varhain, toimintamalli, jonka tavoitteena on aktivoita jokaista Pudasjärven kaupungin toimijaa huolehtimaan itsestään, työtoveristaan ja työyhteisönsä toimivuudesta sekä puuttumaan työhyvinvoinnin riskitekijöihin mahdollisimman varhain. Työhyvinvointi- ja työkykyjohtaminen on koko henkilöstön asia, jokainen on vastuussa omasta työhyvinvoinnistaan. Jokaisella työnteekijällä on mahdollisuus ja vastuu huolehtia sekä omasta että koko työyhteisön hyvinvoinnista. Työkyky on kuitenkin monien asioiden summa, ei pelkästään työpaikan tuottamaa tai yksilön vastuulla olevaa. Valta ja vastuu ovat jaettua. Työturvallisuuslain mukaan työnantajalla on yleinen huolehtimisvelvoite ja tämä vastuuttaa esimiehen käytännön toimenpiteiden aloittamiseen aktiivisen välittämisen käyttöönottossa. Esimiehen tukena ja asioita järjestämässä ovat toiminta-aluejohtajat, työsuojelu ja henkilöstöpalvelut ovat asiantuntijataho. Kaupungilla on myös käytössä liukuvan työajan ohjeistus, jota kaikkien liukuvassa työajassa olevien työnteekijöiden tulee

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	14
----------------------	-------------	----	----

Kaupunginhallitus	§ 307	15.10.2024
Valtuusto	§ 44	18.11.2024
Tarkastuslautakunta		26.11.2024

noudattaa. Liukuvaa työaika voidaan Pudasjärven kaupungilla soveltaa niihin KVTE:n, TS:n ja SOTE-sopimuksen (voimaantulo 1.9.2021) piirissä oleviin viranhaltijoihin/työntekijöihin (jatkossa työntekijä), jotka noudattavat joko yleistyöaika tai toimistotyöaika. Mikäli työn luonne edellyttää kiinteää työaika, ei liukuvaa työaika sovelleta (esim. vuorotyötä/jaksotyötä ja tuntityötä tekeviin). Järjestettäessä työaika tarkoitettulla tavalla liukuvaksi, on kyse tasoittumattomasta liukuvasta työajasta. Liukuvassa työajassa ylityötä ei lähtökohtaisesti muodostu. Lähtökohtana on, että työt tehdään säännöllisenä työaikana. Tarve tehdä pidempää työaika ei saisi olla jatkuvaa. Useilla työntekijöillä liukuvassa työajassa voi tulla ns. työn kuormittavuuden piikkejä, kiireaikoja, jolloin joutuu tekemään pidempää työaika. Esimiesten on seurattava myös työn kuormittavuutta ja työtehtävien resursointia. Vastuu työnjaosta ja töiden ruuhkautumisen estämisestä on esimiehillä, joiden tulee seurata töiden jakautumista, saldokertymiä sekä kertymiin että alituksiin johtaneita syitä. Esimiesten on ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi. On tärkeää, että myös jokainen työntekijä itse seuraa omaa työmääräänsä ja työaikasaldoaan sekä keskustelelee tarvittaessa oma-aloitteisesti esimiehen kanssa töiden ruuhkautumisesta ja niiden mahdollisesta uudelleen järjestämisestä. Edellytyksenä on, että työaikasaldot pitäisi sitten myös pystyä tasoittamaan saldovapaana kohtuullisessa ajassa +saldon kertymästä. Vuosilomasäännökset tulevat virka- ja työehtosopimuksista, jonka mukaan työnantajan on toimittava. Noin puolivuositain henkilöstöpäällikkö on seurannut koko henkilöstön vuosilomien kertymää (lähinnä pitämättömien vuosilomien määrää, jolla vaikutus lomapalkkavelkaan taseessa) ja työntekijöiden työaikasaldoja sekä antanut huomautuksia poikkeuksiin normaalitilanteesta niin työntekijälle kuin esihenkilölle. Ensisijainen vastuu on työntekijällä ja esihenkilöllä siitä, että työaikasaldot ovat sallitulla tasolla ja vuosilomat pidetään pääsääntöisesti ennen seuraavan lomakauden alkua (Lomakausi on 2.5. alkava ja 30.9. päättyvä ajanjakso).

asiakaspalvelun ja tavoitettavuus: "Tarkastuslautakunta kiinnittää edelleen huomiota viranhaltijoiden heikkoon asiakaspalveluun ja tavoitettavuuteen (puhelut ja viestit)."

-> Pudasjärven kaupungin Prosessiohje (ohjeen luonnosversio), joka sisältää ohjeet tiedonhallinta-, hallinto- ja talousprosesseista on julkaistu kaupungin intranetissa 3.5.2024. Hallintoprosessia koskeva ohje sisältää myös Tavoitettavuutta ja yhteydenottoihin vastaamista koskevan ohjeen (minkä lisäksi henkilöstön tulee noudattaa paitsi asiaa koskevaa lainsäädäntöä myös hyvää hallintotapaa).

muistioiden hyväksyminen: Käsin kirjattuja muistioita ei ole hyväksytty ja tarkastettu kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti. Suosittelemme hyväksymään nämä muistiot esimerkiksi kuukausitasolla. Suosittelemme soveltamaan asiatarkastus- ja hyväksyntäkäytäntöä kaikkien muistioiden osalta.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	15
----------------------	-------------	----	----

Kaupunginhallitus	§ 307	15.10.2024
Valtuusto	§ 44	18.11.2024
Tarkastuslautakunta		26.11.2024

-> hallintojohtaja selvittää tarkoituksenmukaisen tavan korjata prosessia

Valiokuntien ohjausesitysten vaikuttavuus: "Valiokunnat ovat toimineet aktiivisesti hallitukselle ohjausesityksiä antaen, mutta tarkastuslautakunta on saanut palautetta ohjausesitysten vaihtelevasta huomioimisesta päätöstä tehtäessä. // Mikäli hallitus tekee valiokunnan ohjausesityksestä poikkeavan päätöksen, olisi poikkeamat suotavaa perustella valiokunnalle."

-> Kaupunginhallitus tunnistaa, että ohjausesitysten vaikutus päätöksiin on vaihdellut. Valiokuntien roolia ja ohjausesitysten merkitystä on mahdollista tarkastella ja parantaa hallintosääntöä uudistettaessa. Uuden hallintosäännön laatiminen on käynnissä.

osallistuvan budjetoinnin viiveet: "Osallistuvan budjetoinnin käytön viivästyminen on alentanut kuntalaisten intoa osallistua ja nähdä vaikuttamisen tuloksia (esim kuntoportaat)"

-> Vuonna 2022 osallistuvaa budjetointi toteutettiin ensimmäisen kerran. Ideoita tuli 27 kappaletta, joista 10 ideaa oli kuntalaisten äänestyksessä. Osallistavan budjetoinnin äänestyksen voitti vuonna 2022 Rajamaanrannan Kuntoportaati. Kuntalaisten ja vanhus- ja vammaisneuvoston taholta toivottiin silloin, että portaati palvelisivat erityisesti senioreita ja erityisryhmiä. Toive haluttiin toteuttaa, mutta siitä seurasi alkuperäisten kustannusten nousu. Kustannusten noustua päädyttiin hakemaan hankerahoitusta Oulun Seudun Leaderilta, jolta saatiin rahoitus. Vuonna 2024 osallistuvaan budjetointiin on tullut 37 ideaa, joista kuntalaisten äänestyksessä on 7 ideaa, jotka toetutetaan vuoden 2025 aikana. Osallistuvan budjetoinnin äänestys on auki 31.10.2024 saakka. Tänä vuonna kuntalaisilla on riittänyt innostusta ainakin antaa kaupungille ideoita 10 ideaa enemmän kuin vuonna 2022.

Kappaleessa Tulevaisuuden näkymät olevien kohtien osalta kaupunginhallitus toteaa, etteivät kohdat edellyttäne yksityiskohtaisia vastauksia vaan ovat tarkoitettu evästyksiksi tulevaan.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Jakelu valtuuston listalle

VALT 18.11.2024 § 44

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	16
----------------------	-------------	----	----

Kaupunginhallitus	§ 307	15.10.2024
Valtuusto	§ 44	18.11.2024
Tarkastuslautakunta		26.11.2024

Kaupunginhallituksen esitys

Valtuusto merkitsee kaupunginhallituksen vastauksen arviontikertomukseen (edellä; KH 15.10.2024 § 307) tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 18.34-18.45.

Jakelu

Tarkastuslautakunta

TARKAS 26.11.2024
2960/00.03.01/2024

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta käy keskustelun arviointikertomuksen 2023 vastauksista ja merkitsee ne tietoonsa saatetuksi.

Päätös

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	17
----------------------	-------------	----	----

Tarkastuslautakunta		26.11.2024
---------------------	--	------------

Seuraava kokous

TARKAS 26.11.2024

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta päättää seuraavan kokouksen ajankohdasta.

Päätös

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	ESITYSLISTA	15	18
----------------------	-------------	----	----

Tarkastuslautakunta		26.11.2024
---------------------	--	------------

8

Muut mahdolliset kiireellisenä käsiteltävät asiat

TARKAS 26.11.2024

Pudasjärvi 20.11.2024

MERK JUHA HEIKKILÄ

puheenjohtaja Juha Heikkilä

sihteeri Mirva Kirveskari